

[Anden næstformand]

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse. (Ophævelse af påtalebestemmelse).

Af Leif Hermann (SF) m.fl.

(Fremsat (omtrykt) 19/2 87. Første behandling 10/3 87. Betækning 23/4 87).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslagets tekst

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om ændring af lov om beskæftigelsesmuligheder for unge m.v. (Sammenlægning af de statslige bevillinger til beskæftigelsesprojekter og løntilskud, anvendelse af det kommunale pligteløb m.v.).

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).

(Fremsat 14/1 87. Første behandling 23/1 87. Betækning (omtrykt) 24/4 87).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Ole Vagn Christensen (S):

Som vi har skrevet i vores betænkningsbidrag, ønsker vi at redegøre for vores stillingtagen til ændringsforslag nr. 4 og 5. Ændringsforslag nr. 4 betyder, at man ikke kan foretage en overførsel fra den konto, som vi her behandler, nemlig kontoen for beskæftigelse af unge, til bistandsmodtagere. Vi er i princippet enige med forslagsstillerne om, at vi ikke ønsker at få forringet mulighederne for en aktiv indsats over for de unges arbejdsløshedssituation i betragtning af, at kommunerne i forvejen her har en forpligtelse.

Vi er imidlertid ikke enige i den udformning, ændringsforslaget har fået, og det vil man kunne forstå senere, når vi skal behandle det egentlige forslag, og derfor er vores holdning den, at vi vil undlade at stemme til dette ændringsforslag.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

VS er tilfreds med, at kommunerne med ændringsforslaget kan overføre midler fra løntilskudsordningen til beskæftigelsesprojekter og omvendt, så vi undgår den barokke situation, nogle kommuner har været i, hvor der stod uforbrugte midler på én konto, som der ikke var efterspørgsel efter i nogle kommuner, mens pengene så var brugt på en anden konto.

Vi er enige i, at det lokale arbejdsmarked går på kryds og tværs af kommunegrænserne, og at det omfatter flere kommuner, hvorfor det er nødvendigt, at indsatsen sikres regionalt og ikke blot lokalt.

VS er ikke specielt tilfreds med arbejdsmarkedsnævnene, for de fungerer mange steder klart utilfredsstillende og blokerer også af og til for spændende nytænkning fra kommunernes side, men vi erkender – og derfor har vi tilsluttet os forslagene fra arbejdsministeren – at de er det eksisterende brugbare instrument – i hvert fald brugbart i nogle situationer – til at sikre, at statsmidlerne kan fordeles decentralt under hensyntagen til den nødvendige regionalisering. Vi har som sagt ikke en principiel holdning til, at det skal være arbejdsmarkedsnævnene, der har magten og midlerne til beskæftigelsesforanstaltningerne for unge. Vi mener, magten skal ligge hos den instans, som reelt sikrer de

[Elisabeth Bruun Olesen]

bedste beskæftigelsesprojekter for unge, og som styrker fagbevægelsen mest. Og vi mener, at det faktisk i dag er arbejdsmarkedsnævnene, og at det derfor ville være uoverskueligt, hvis man decentraliserede helt ned til kommunalt plan, så man ikke havde den vekselvirkning mellem arbejdsmarkedsnævnene og kommunerne.

Hvad det lovpligtige beløb til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden angår, har det været utrolig svært at holde fast i, og de 130 kr. er ikke blevet forhøjet i årevis. Beløbet er faktisk kun blevet fastholdt, fordi et flertal uden om regeringen har presset regeringen til det. Regeringen har hele tiden fastholdt, at kommunerne skam gjorde det hele frivilligt, skønt mange af kommunerne jo ikke betalte det lovpligtige beløb, som derfor blev indbetalt til Indenrigsministeriet. Vi ser da også, at halvdelen af kommunerne i 1987 ikke har betalt så meget, som de gjorde i 1985 og 1986.

Vi er derfor uenige i, at den forbedring til kontanthjælpsmodtagerne, som vi selvfølgelig er enige i, skal tages fra midlerne til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden. Det er en forkert blanding af to kasser. Beskæftigelsesmidler skal ikke bruges til at udbetale kontanthjælp med. Beskæftigelsesmidler skal bruges til at sætte beskæftigelsesarbejde i gang. Vi synes ærlig talt, at Socialdemokratiets afvisning ved at ville undlade at stemme var uforståelig. Vi fik at vide, at det ville blive åbenbart for os senere, hvad det gik ud på. Vi synes, det er forkert, at man cementerer et princip om, at man fra én kasse – nemlig den kasse, der skal sætte beskæftigelse i gang – skal udbetale penge til kontanthjælpsmodtagere, medmindre man har en garanti for, at beløbet skal hæves tilsvarende, og at det skal ske mere eller mindre permanent som led i en aftale over en årrække. Ellers tror vi med de erfaringer, vi har haft indtil nu, at midlerne vil blive brugt forkert, og at der ikke vil komme tilstrækkelig megen beskæftigelse i gang. Jeg ved godt, at svaret nu vil være, at det kun drejer sig om omkring 50 mill. kr. af 800 mill. kr. Men problemet for os er for så vidt ikke beløbet, men snarere det princip, man slår fast. Derfor har vi sammen med SF stillet et ændringsforslag om, at det skal trækkes ud, så det ikke kan betales som kontanthjælp.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg er selvsagt glad for den brede opbakning, der er til de ændringsforslag, jeg har stillet. Det er ændringsforslag, der betyder, at vi kan lave en reel decentralisering af beslutningskompetence og -ansvar i en del af arbejdsmarkedspolitikken. Det synes jeg viser den rigtige vej, og jeg tror, det er vigtigt for, at det kan komme den rigtige vej, at der er så bred opbakning bag det. Den del er jeg altså meget glad for, og jeg udtrykker min taknemlighed for, at det er lykkedes at nå frem til enighed herom.

Derimod vil jeg ikke undlade at udtrykke forbavselse over det ændringsforslag, der er kommet fra VS og SF. I december måned tog regeringen initiativ til, at vi skulle gøre en ekstraordinær indsats for den gruppe af unge, der er hårdest belastet, den gruppe af unge, der har mest brug for at få hjælp, nemlig den gruppe af unge, der allerede er kommet på bistandshjælp, for at få den ind i et uddannelsesforløb, der kunne bringe den i kontakt med arbejdsmarkedet. Vi lavede en ændring, der skulle give de unge kontanthjælpsmodtagere en større økonomisk tilskyndelse til at gå i gang med et uddannelsesprojekt. Det er altså en væsentlig social forbedring for de hårdest belastede unge.

Med nærværende forslag vil vi også gerne gøre det økonomisk interessant for kommunerne at gøre en ekstraordinær indsats for de hårdest belastede unge.

Og hvem er det så, der ikke vil have, at kommunerne skal gøre en ekstraordinær indsats for de hårdest belastede unge? Det er SF og VS. Det er altså SF og VS, der ikke mener, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at bringe de hårdest belastede ind i et uddannelsesforløb, der kan bringe dem i kontakt med arbejdsmarkedet.

Det er da heldigt, at regeringspartierne og Det Radikale Venstre stemmer ændringsforslaget ned, sådan at vi kan gøre denne indsats for de hårdest belastede unge. Men det er ærlig talt en mærkværdigt usammenhængende holdning fra SFs og VS' side.

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg skal gøre nogle få bemærkninger til fru Elisabeth Bruun Olesen, som var lidt forbavset over, at der ikke var mere argumentation for det, jeg sagde før. Jeg skal prøve på

[Ole Vagn Christensen]

at udbyde det lidt mere, og samtidig vil jeg gerne stille nogle spørgsmål til arbejdsministeren.

Jeg vil erkende, at vi fra Socialdemokratiets side var skeptiske over for denne overførsel af beskæftigelsespenge til kontanthjælpen. Vores betænkeligheder gik på, at vi frygtede en aktivitetsnedgang i kommunerne, hvis overførslen blev for omfattende.

Men vi har valgt at tage ministerens tilsgagn om den begrænsede økonomiske virkning af denne overførsel til efterretning og er derfor parate til at støtte denne del af lovforslaget.

Når det drejer sig om den anden del af lovforslaget, nemlig overflytningen af midler fra én type beskæftigelsesfremme til en anden, kan vi klart udtrykke tilfredshed med, at ministeren på dette område også har fundet det vigtigt, at arbejdsmarkedsnævnene, som vi påpegede det, inddrages aktivt i processen med fordeling af midlerne fra staten til de lokale led. Det har vi således med tilfredshed noteret os, ligesom vi med tilfredshed har noteret os, at ministeren vil inddrage landsarbejdsnævnet.

Derfor kan Socialdemokratiet også støtte denne del af lovforslaget, og vi vil stemme for lovforslaget ved tredje behandling, men vi vil dog gerne have en udvalgsbehandling.

Når vi gerne vil have en udvalgsbehandling her mellem anden og tredje behandling, er det, fordi det lovforslag, som vi her opererer med, kun er et lille hjørne af den samlede indsats imod ungdomsarbejdsløsheden. Vi finder det derfor meget afgørende, at der ikke sker en nedgang i kommunernes indsats imod ungdomsarbejdsløsheden i 1987 og i 1988. Vi er derfor stærkt bekymrede over, at arbejdsministeren endnu ikke har fremsat forslag om de langsigtede principper for den kommunale indsats.

Et flertal herinde vedtog på forslag af Socialdemokratiet at fastholde den kommunale forpligtelse til at afsætte midler til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden i 1987. Samtidig tilkendegav vi, at vi i løbet af foråret 1987 skulle tage stilling til de langsigtede principper for den kommunale indsats. Vi venter fortsat på dette forslag, hr. minister!

Socialdemokratiet fremsatte allerede den 10. oktober 1986 vores bud på den langsigtede indsats. Socialdemokratiet vil sikre, at aktiviteten fastholdes på et højt niveau, sam-

tidig med at vi vil give kommunerne mulighed for at tilrettelægge denne i god tid. Derfor haster det med denne afklaring. Såfremt ministeren ikke meget hurtigt fremsætter dette forslag, vil vi forbeholde os vores ret til at stille ændringsforslag til vort eget beslutningsforslag nr. B 9, der sikrer, at vi får det samme aktivitetsniveau i 1988 som det, vi tilkendegav at vi vil have i 1987. Jeg mener faktisk også, at det haster, hvis vi skal give kommunerne besked om denne kommunale forpligtelse – hvad den efter vores opfattelse skal være – og jeg håber, at vi under den udvalgsbehandling, der nu skal være, eller her i salen kan få en tilkendegivelse fra enten ministeren eller regeringspartierne om, at det faktisk ville være fornuftigt at skrive det i en tillægsbetænkning.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Jeg kan forsikre arbejdsministeren om, at VS mener, at den gruppe af unge, der er hårdest belastet, skal hjælpes mest muligt, og at den også skal kunne have en kontakt til arbejdsmarkedet, og at man skal gøre alt for at få den kontakt så god og stabil som overhovedet muligt.

Derfor er vi selvfølgelig også enige i den ændring, der er sket med hensyn til kontanthjælpen, og den sociale forbedring, der er sket for de unge. Vi er også enige i alt det med den ekstraordinære indsats, men vi er ikke enige i, at midler til kontanthjælp skal tages fra beskæftigelsesmidler. Det er en sammenblanding af bistandsloven og en anden lov, hvilket vi synes er en dårlig måde at gøre det på, især når vi har den erfaring, at de 130 kr. pr. indbygger har været frosset fast i flere år, og at det har været utrolig svært at få regeringen til at fastholde det lovpligtige beløb fra kommunernes side. Vi mener, at det, der sker ved dette her, er, at man udhuler beskæftigelsesmidlerne, og det er vi uenige i skal ske. Vi mener kort sagt, at det er en sammenblanding af to kasser på et forkert grundlag.

Vi ville gerne have været med til at diskutere dette her, hvis man for det første havde sagt, at de 130 kr. permanent skulle forhøjes med det, som det koster at få kontanthjælpsmodtagerne ind. Men det er ikke tilfældet. De 50 mill. kr., som det cirka vil ko-

[Elisabeth Bruun Olesen]

ste – arbejdsministeren har ikke været i stand til at sige, hvor meget det vil koste, det har vi måttet få at vide af nogle andre, og det er måske skønnet lidt højt – vil gå fra de 800 mill. kr., som skal bruges til beskæftigelsesmidlerne, det vil sige, at et aktivitetsniveau, der har været dalende, skal dale endnu mere, og det, som vi er uenige i, midlerne til de unge på bistandshjælp, skal selvfølgelig skaffes over en anden kasse.

Carsten Andersen (SF):

Da vores ordfører vedrørende dette lovforslag desværre ikke kan være til stede, skal jeg samle den handske op, som arbejdsministeren kastede foran os.

Det er dog helt urimeligt, at arbejdsministeren nu hælder det ud over SF, at vi egentlig ikke vil være med til at bekæmpe ungdomsarbejdsløsheden, og at vi faktisk er med til at forringe forholdene for de unge. Det er jo et godt gammelt fightergreb, at man, hvis man vil skjule sine egne svagheder og sin egen dårlighed, bare går i gang med et fyrværkeriangreb, sådan at man ikke kan se fejlene hos sig selv.

Det er, som fru Elisabeth Bruun Olesen jo her klargør – og det skal jeg ikke yderligere bruge Tingets tid til – at der egentlig sker en udhuling af den samlede beløbssum, som der er til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden og iværksættelse af beskæftigelsesprojekter m.v., ved at man blander bistandsloven og denne lov sammen. Skæg for sig og snot for sig! Derfor må de ydelser, som egentlig hører til under bistandsloven, afholdes derover, sådan at der kan sættes endnu mere i værk under denne lov.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg kan da godt forstå, at fru Elisabeth Bruun Olesen og hr. Carsten Andersen vander sig. Det er da heller ikke særlig rart at have begået den fejl at modvirke en forbedring for den svageste gruppe af unge, men det er også heldigt, at det ikke får konsekvenser, at SF og VS har stillet ændringsforslag, for de bliver stemt ned.

Jeg kan i og for sig godt forstå, at hr. Ole Vagn Christensen er utålmodig for så vidt angår, hvornår udspillet i forbindelse med den langsigtede indsats over for ungdomsarbejdsløsheden kommer. Jeg er i og for sig

også selv utålmodig, og derfor vil jeg gerne sige her, at jeg regner med, at det udspil kommer i løbet af 2, maksimalt 3 uger. Da udspillet ikke er færdigt endnu, synes jeg ikke, det ville være rigtigt at begynde at diskutere indholdet her i salen i dag, men det er klart, at Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, som var de egentlige aftalepartnere, når udspillet er færdigt, i første omgang vil blive inviteret til en drøftelse, og det vil også være naturligt, at både SF og VS, som tilsluttede sig den aftale, vi indgik, hurtigst muligt derefter bliver inddraget i drøftelserne. Det kan jeg altså love vil ske snarest muligt, og det vil også ske så hurtigt, at hr. Ole Vagn Christensen, hvis han ikke er tilfreds med udspillet, får mulighed for at fremsætte sit eget forslag, altså beslutningsforslag nr. B 9, og derfor håber jeg ikke, at drøftelsen af det mere langsigtede får betydning for en hurtig sagsbehandling i forbindelse med lovforslag nr. L 153, og jeg har da også forstået Socialdemokratiet sådan, at man er indstillet på at afgive tillægsbetænkning i dag, således at vi kan komme videre i sagen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1–3
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 16 stemte for, 61 imod; 38 stemte hverken for eller imod.

§ 1, med de foretagne ændringer,
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5
forkastedes uden afstemning.

§ 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 156:

Forslag til lov om ændring af lov om by- og landzoner.

Af miljøministeren (Chr. Christensen).

(Fremsat 14/1 87. Første behandling 23/1 87. Betænkning 22/4 87).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Hjortnæs (S):

Dette forslag burde vel rettelig hedde »Forslag til varetagelse af fru Dagmar Mørk Jensens private landsbyinteresser«. Det er meget vanskeligt at finde nogen som helst fornuftig begrundelse for, at forslaget er fremsat, hvis det ikke netop er for at varetage fru Dagmar Mørk Jensens meget private interesser.

Jeg synes også, det skinner meget klart igennem betækningsbidraget, og når jeg har bedt om ordet, er det, fordi der er nogle ting, jeg egentlig gerne vil have forklaret.

Miljøministeren, der jo er en venlig mand og også har været en venlig mand i denne sammenhæng, mener at kunne hævde, at forslaget tilsigter en administrativ forenkling. Jeg synes faktisk, at ministeren skylder Folketinget at forklare, hvori den forenkling ligger.

Situationen er vel den, at de, der gerne vil benytte nedlagte landbrugsejendomme til industriformål eller til håndværksformål, nu kan nøjes med at give kommunalbestyrelsen en orientering, men så skal de i øvrigt gå i gang med hele processen og undersøge relationerne til anden lovgivning osv.

Jeg har faktisk meget svært ved at se, at dette skulle medføre nogen som helst form for forenkling. Tværtimod tror jeg, at det vil komplicere det yderligere, og at man bliver nødt til i forvaltningerne at opbygge en særlig procedure for at sikre, at man ikke lader tingene passere stridende imod anden form for lovgivning. Nu får man jo kun 14 dage. Hvordan man vil nå det, står uklart for mig,

men jeg tror ikke på, at ministeren har ret i, at der er tale om en administrativ forenkling. Tværtimod er jeg alvorligt bange for, at også almindelige retsgarantier vil blive udsat for en betydelig risiko ved vedtagelsen af dette lovforslag.

Så har fru Dagmar Mørk Jensen selv begået et betækningsbidrag, og heri siger hun i realiteten, at forslaget ikke er noget bevendt, men hun har et eller andet håb om, at det vil have en psykologisk effekt. Jeg ved ikke, hvad fru Dagmar Mørk Jensen har at have dette håb i, men også her synes jeg, at fru Dagmar Mørk Jensen bevæger sig på et meget, meget tyndt fundament af argumenter.

Så siger fru Dagmar Mørk Jensen, at mindretallet – altså Det Radikale Venstre – ikke opfatter lovforslaget som blivende til skade for miljøet, og det er jo også meget tvivlsomt, om hun har ret i det. Situationen er vel netop den, at vi risikerer, at miljøet ved etablering af industrivirksomheder og håndværksvirksomheder godt kan gå hen og tage skade, men nu siger fru Dagmar Mørk Jensen i sit betækningsbidrag, at det vil det ikke. Tværtimod vil tilsynet med overholdelse af samtlige miljøløve og andre love nu foregå på nærmeste hold. Jeg vil meget gerne have udlagt teksten. Dette punktum er komplet uforståeligt for mig, så jeg vil gerne bede fru Dagmar Mørk Jensen om at komme op og forklare mig, hvad der ligger i denne sætning.

Leif Hermann (SF):

Det ville vist være noget af en overdrivelse at sige, at udvalgsarbejdet vedrørende dette forslag har været omfattende. Jeg skal ikke kunne sige, hvem der har stillet de forholdsvis få spørgsmål, der er stillet under udvalgsarbejdet, men jeg ved i hvert fald, hvilke spørgsmål Socialistisk Folkeparti har stillet, og det vil sige, at den formodning, som vi havde under førstebehandlingen, til fulde er blevet bekræftet under udvalgsarbejdet, ja, endog mere er kommet til. Det har ikke været muligt for ministeren at banke sine egne embedsmænd til at sige et eneste positivt ord om det forslag, som ministeren selv har fremsat.